

1815 - 1852

Ada

Lovelace

Y rhaglennydd cyfrifiadurol gyda syniadau ymhell cyn bod cyfrifiaduron

Roedd Ada yn ferch i'r bardd rhamantus afradlon a drwg-enwog yr Arglwydd Byron a'i wraig ifanc, Annabella Milbank, y galwodd Byron yn 'Dywysoges y Parallelograms'. Rhoddodd Annabella addysg ddwfn i Ada ac, yn arbennig, ei chariad at fathemateg a gwyddoniaeth. Yn 17 oed, cyfarfu Ada â'r mathemategydd a'r dyfeisiwr Charles Babbage (1791-1871). Cafodd ei swyno gan ei Beiriant Gwahaniaethu, sef cyfrifiannell cynnar ar raddfa fawr a gynlluniwyd i gynhyrchu tablau mathemategol. Daeth Babbage yn fentor a ffrind iddi. Yn fuan wedyn, dyluniodd gyfrifiannell fwy hyblyg y gellid ei rhaglennu gan gardiau tyllog, o'r enw'r Injan Dadansoddol.

Ym 1843, cyhoeddodd Ada set fawr o nodiadau ar raglennu'r Injan Dadansoddol. Roedd yn cynnwys astudiaeth fanwl o raglen a'i gweithrediad. Oherwydd cwrmpas y peiriant, dyfalodd y gallai wneud mwy na chyfrifo gyda rhifau a symbolau algebraidd. Rhybuddiodd: 'Nid oes gan yr Injan Dadansoddol unrhyw esgusion i greu unrhyw beth. Gall wneud beth bynnag rydyn ni'n gwybod sut i'w orchymyn i berfformio.'

Ei hesboniad hi oedd y cyntaf o raglennu cyfrifiadurol ac, oherwydd ei ffordd haniaethol o feddwl, mae hi'n aml yn cael ei hystyried fel y rhaglennydd cyfrifiadurol cyntaf.

Bu farw Ada o ganser yn 36 oed.

Enw llawn: Augusta Ada King, Countess of Lovelace

Ganwyd: 10 Rhagfyr 1815

Cartref: Llundain, Lloegr

Swydd: Mathemategydd ac awdur

Bu farw: 27 Tachwedd 1852

Yn adnabyddus am: Mae hi'n aml yn cael ei hystyried fel y rhaglennydd cyfrifiadurol cyntaf

Casgliad Hanes Cyfrifiadura

technocamps

@technocamps

1912 - 1954

Alan Turing

**Mathemategydd anhygoel a wnaeth
achub miloedd o fywydau gyda'i sgiliau cracio cod**

Ganed Turing ar 23 Mehefin, 1912 yn Paddington, Llundain. Ar ôl Ysgol Sherborne astudiodd fathemateg yng Nghaergrawnt lle cafodd ei gyflwyno i resymeg fathemategol. Ar ôl graddio dilynodd fywyd o ymchwil ac, yn 24 oed, datblygodd y cyntaf o gyfres o syniadau gwyddonol mawr.

Wedi'i ysgogi gan broblemau rhesymeg a therfynau gwybodaeth fathemategol, datblygodd fodel mathemategol o beiriant cyfrifiadurol y gellid ei raglennu i efelychu unrhyw beiriant arall a phrofodd fod yna broblemau na allai'r peiriant eu datrys. Gosododd y fathemateg hon sylfeini ar gyfer cyfrifiadura modern.

Cyn gynted ag y dechreuodd yr Ail Ryfel Byd ym mis Medi 1939, ymunodd Alan ag ysgol dorri codau gyfrinachol Llywodraeth Prydain ym Mharc Bletchley, ger Milton Keynes. Dyluniodd Alan a'i gyd-fathemategydd Gordon Welchman beiriant newydd, o'r enw y Bombe, a fu'n hanfodol wrth helpu'r rhai sy'n torri'r cod i daclo cyfathrebiadau Almaeneg gan ddefnyddio'r cod Enigma.

Ar ôl y Rhyfel, dyluniodd Alan gyfrifiadur perfformiad uchel o'r enw ACE, astudiodd broblemau ymarferol cyfrifiant rhifiadol ar raddfa fawr, archwilio'r problemau rhesymegol sy'n gysylltiedig â phrofi bod rhaglenni'n gywir, a gosod safonau AI ar gyfer peiriannau i'w cymharu â phobl.

Bu farw Turing â'i law ei hun yn 41 oed.

Enw llawn: Alan Mathison Turing

Ganwyd: 23 Mehefin 1912

Cartref: Llundain, Lloegr

Swydd: Mathemategydd

Bu farw: 7 Mehefin 1954

Yn adnabyddus am: Creodd beiriannau a helpodd gracio'r cod Enigma a gosod y sylfeini ar gyfer cyfrifiaduron modern ac AI

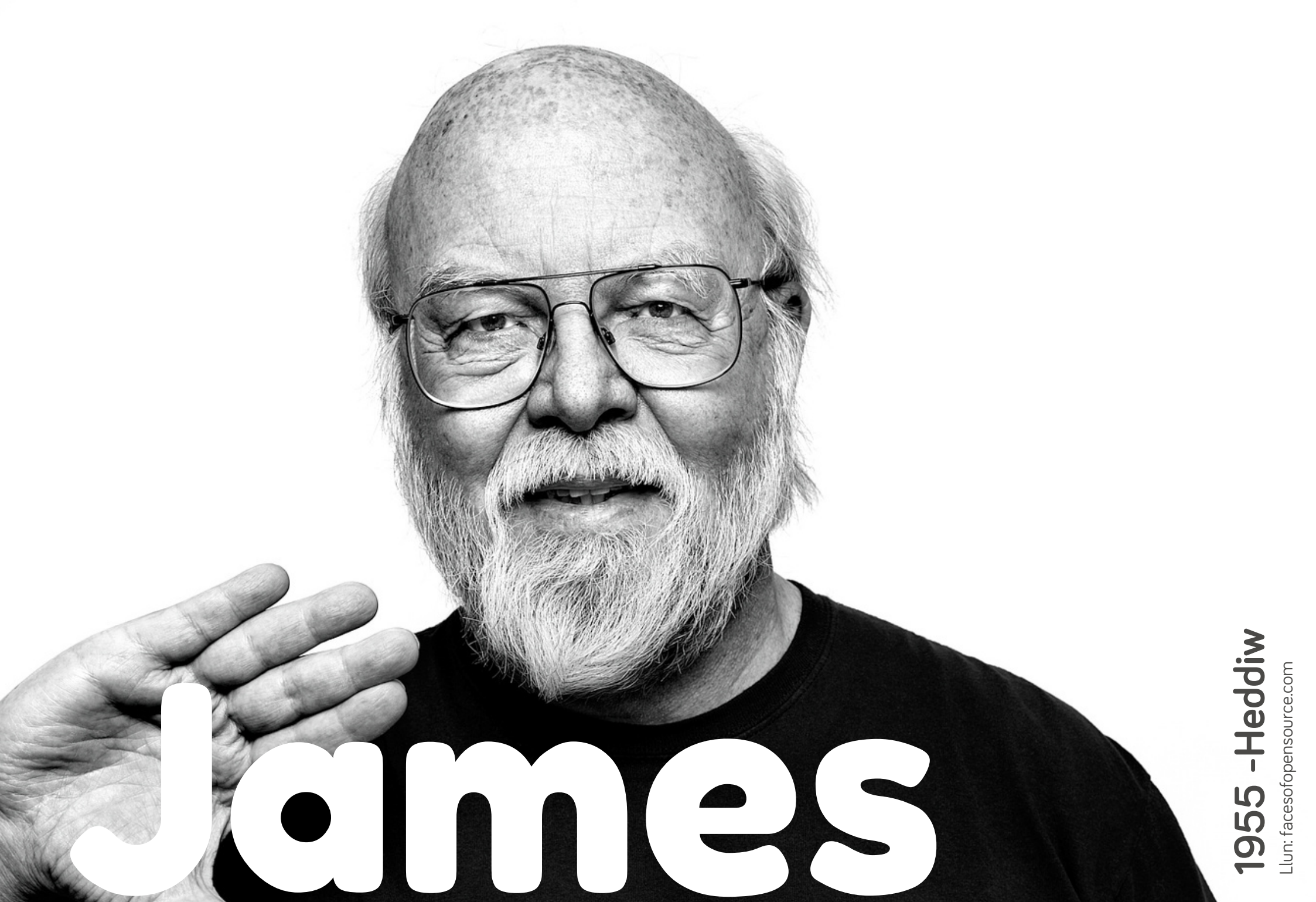
Swansea
University
Prifysgol
Abertawe

Casgliad
Hanes
Cyfrifiadura

technocamps

@technocamps

1955 - Heddiw
Llun: facesofopensource.com

James Gosling

Y sylfaenydd a'r dylunydd arweiniol y tu ôl i'r iaith raglennu Java

Mae James Gosling yn wyddonydd cyfrifiadurol o Ganada. Wedi graddio o'i Brifysgol leol yn Calgary gyda BSc yn 1977, aeth i Brifysgol Carnegie Mellon, Pittsburgh, lle bu'n gweithio ar offer Unix a dyfarnwyd PhD iddo yn 1983. Tra yn Carnegie Mellon, ysgrifennodd efelychydd er mwyn porthi a Rhaglen Pascal o weithfan PERQ i beiriant VAX DEC.

Flwyddyn yn ddiweddarach, ymunodd â SUN Microsystems, cwmni sy'n arloesi'n fasnachol gweithfannau seiliedig ar Unix. Tra yn SUN, gan ddechrau ym 1991, arweiniodd Gosling ddatblygiad iaith newydd a gynlluniwyd i raglennu ystod amrywiol o ddyfeisiau digidol. Daeth yr iaith hon yn Java, sef un o'r ieithoedd rhaglennu mwyaf poblogaidd yn y byd ar hyn o bryd. Efelychydd PERQ cynnar Gosling oedd yr ysbrydoliaeth ar gyfer y Java Virtual Machine (JVM), sy'n caniatáu i ddatblygwyr ysgrifennu rhaglenni - 'bytecode' - ar gyfer peiriant haniaethol cyffredin a all redeg ar bob math o systemau gweithredu a pheiriannau gwahanol. Felly, mae Java yn iaith platfform-annibynnol, diolch i'r ffaith fod JVM ddim yn ddibynnol ar blatfform.

Enw llawn: James Arthur Gosling

Ganwyd: 19 Mai 1955

Cartref: Alberta, Canada

Swydd: Gwyddonydd cyfrifiadurol, datblygwr meddalwedd

Yn adnabyddus am: Ef oedd y sylfaenydd a'r dylunydd arweiniol y tu ôl i'r iaith raglennu Java a'r cyfrannwr at systemau Window.

Casgliad Hanes Cyfrifiadura

technocamps

@technocamps

Grace

1906 - 1992

Hopper

Helpodd i greu'r
cyfrifiadur electronig masnachol cyntaf

Grace oedd un o'r rhaglenwyr cyfrifiadurol cyntaf i weithio ar ieithoedd lefel uchel ac offer rhaglennu. Ar ôl graddio mewn mathemateg o Vassar ac Iâl, dysgodd mathemateg yn Vassar. Pan ymunodd UDA â'r Rhyfel ym 1943, ymunodd â Gwarchodfa Llynges yr Unol Daleithiau a chafodd ei neilltuo i weithio ar beiriant electrofecanyddol ar gyfer cyfrifiadau mathemategol, a adeiladwyd yn Harvard ac a ariannwyd gan IBM. Ar ôl y Rhyfel, gweithiodd i nifer o gwmnïau cyfrifiadurol.

Wrth ddatblygu un o'r ieithoedd lefel uchel cyntaf, creodd Hopper raglenni ar gyfer trosi cyfarwyddiadau mwy haniaethol yn god peiriant, crynoyddion. Creodd hefyd gydrannau rhaglennu unigol - gweithdrefnau - ac offer ar gyfer cyfuno'r gwahanol godau gwrthrych yn weithrediadau, cysylltwyr. Defnyddiodd ei hiaith prosesu data FLOW-MATIC ddatganiadau iaith Saesneg, yn hytrach na nodiant mathemategol, a lluniodd y broses o greu'r iaith fusnes COBOL, iaith raglennu lefel uchel gynnar sy'n cael ei defnyddio'n fawr iawn heddiw.

Roedd Hopper yn Gadlywydd pan ymddeolodd o Lynges yr Unol Daleithiau ym 1966. Fodd bynnag, dychwelodd y flwyddyn ganlynol a pharhaodd mewn gwasanaeth hyd at 79 oed, gan ymddeol fel llyngesydd cefn a'r swyddog hynaf yn Lluoedd Arfog yr Unol Daleithiau. Ym 1996, enwodd y llynges ddinistriwr ar ei hôl.

Enw llawn: Grace Brewster Murray Hopper

Ganwyd: 9 Rhagfyr 1906

Bu farw: 1 Ionawr 1992

Cartref: Dinas Efrog Newydd, UDA

Swydd: Mathemategydd, gwyddonydd

cyfrifiadurol, a swyddog uchel ei safle yn Llynges yr UD

Yn adnabyddus am: Un o'r rhaglenwyr cyfrifiadurol cyntaf i weithio ar Farc I Harvard

Casgliad
Hanes
Cyfrifiadura

technocamps

@technocamps

Steve

1955 - 2011

Jobs

Arloeswr y chwyldro cyfrifiadurol personol

Roedd Steve Jobs yn arloeswr a gweledydd o gyfrifiadura personol. Gyda Steve Wozniak, sefydlodd Jobs Apple Inc. ym 1976 a thrawsnewidodd y cwmni'n gyflym i fod yn arweinydd byd mewn cyfrifiadura personol. Yn cael ei ystyried yn eang yn athrylith diwydiannol, fe oruchwyliodd lansiad cyfrifiaduron personol chwyldroadol fel yr Apple II ym 1977 a Macintosh ym 1984. Roedd Steve yn blentyn i ddau fyfyrwr prifysgol, a roddodd ef i'w fabwysiadu i'r teulu Jobs. Roedd yn graff ac yn garismatig ond gadawodd y coleg i roi cynnig ar wahanol lwybrau cyn cyd-sefydlu Apple.

Gadawodd Jobs y cwmni ym 1985, gan lansio NeXT, cwmni sy'n gwneud gweithfannau yn Unix, a Pixar Animation Studios. Gan ddychwelyd i Apple fwy na degawd yn ddiweddarach bu'n goruchwyllo'r gwaith o greu rhagor o gynhyrchion chwyldroadol fel yr iMac, iPod, iPad, iPhone ac iWatch, ynghyd â gwasanaethau digidol cysylltiedig iTunes, AppStore, Apple TV, iCloud. Mae Apple hefyd yn enwog am ei ymgyrchoedd hysbysebu arloesol a siopau manwerthu.

Bu farw Jobs yn 56 oed yn dilyn brwydr hir gyda chanser y pancreas.

Enw llawn: Steven Paul Jobs

Ganwyd: 24 Chwefror 1955

Bu farw: 5 Hydref 2011

Cartref: Califfornia, UDA

Swydd: Entrepreneur, dylunydd diwydiannol

Yn adnabyddus am: Roedd yn arloeswr y chwyldro cyfrifiadurol personol gyda Steve Wozniak; Cyd-grewr yr Apple II, Macintosh, iPod, iPhone, iPad, ac Apple Stores cyntaf

Casgliad
Hanes
Cyfrifiadura

technocamps

@technocamps

A portrait of Tim Berners-Lee, a middle-aged man with short, light-colored hair, wearing a dark suit jacket, a light blue shirt, and a blue patterned tie. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a blurred wooden interior.

Tim

1955-Heddiw

Berners-Lee

Dyfeisiwr y We Fyd Eang

Ganed Tim Berners-Lee yn Llundain. Gweithiodd ei rieni ar y cyfrifiadur masnachol cynnar Ferranti Mark I. Pan oedd yn ifanc, mwynhaodd Berners-Lee fathemateg ac electroneg, ac aeth ymlaen i astudio ym Mhrifysgol Rhydychen, gan raddio gyda gradd mewn Ffiseg yn 1976.

Dechreuodd Berners-Lee fel datblygwr meddalwedd cyfrifiadurol a chafodd swyddi amrywiol yn y diwydiant cyfrifiaduron. Bu'n gweithio yn CERN, y labordy ffiseg gronynnau rhyngwladol ger Genefa, y Swistir, am gyfnod byr yn 1980 ac eto yn 1984 lle'r oedd yn canolbwyntio ar alluogi rhwydweithiau i gasglu a rhannu data ar-lein. Yn CERN, ym 1989, cynigiodd Berners-Lee system ar gyfer rhannu a diweddarau gwybodaeth ddosbarthedig, gan ddefnyddio ffeiliau sy'n cynnwys dolenni i ffeiliau eraill o'r enw hyperdestun. Daeth y feddalwedd a greodd yn ystod 1990-1991, gan gynnwys gweinydd, porwr a golygydd i gael ei hadnabod fel y We Fyd Eang.

Ym 1994, yn UDA, ffurfiodd Berners-Lee Consortiwm y We Fyd Eang (W3C) i oruchwylio a datblygu safonau ar gyfer y We. Yn y Deyrnas Unedig, cafodd ei urddo'n farchog yn 2004 a'i benodi i Urdd Teilyngdod elitaidd yn 2007.

Enw llawn: Sir Timothy John Berners-Lee

Ganwyd: 8 Mehefin 1955

Cartref: Llundain, Lloegr

Swydd: Gwyddonydd cyfrifiadurol

Yn adnabyddus am: Fe oedd dyfeisiwr y We Fyd Eang

Swansea
University
Prifysgol
Abertawe

Casgliad
Hanes
Cyfrifiadura

technocamps

@technocamps

